

Bemærkninger til forslaget

Olieselskabernes overskud fra olie- og gasproduktionen har de senere år udviklet sig til et profitniveau, som ligger betydeligt højere end det gængse niveau for den øvrige industri. I de årlige rapporter fra Energistyrelsen om den danske olie- og gasproduktion er oplyst, at Dansk Undergrunds Consortium, DUC, der består af Shell, Texaco og A.P. Møller de senere år har opnået et afkast efter skat (målt som forrentningen af investeret kapital), som nærmer sig det dobbelte af, hvad den øvrige industri opnår.

Begrebet »overprofit« er bragt på banen, og overvejelser om, hvorledes samfundet fremover kan sikre sig en inddragelse heraf til medfinansiering af velfærds-samfundet, er sat i gang.

Som led i finanslovsaftalen for 2001 mellem regeringen, SF og Enhedslisten blev det således aftalt, at regeringen vil fremlægge udkast til et lovforslag, der indebærer en skærpet beskatning af Nordsøens sorte guld. Der sigtes mod en effektiv beskatning af det, der diplomatisk kaldes for den "overnormale" forrentning, men samtidig indskræmpes, at den nye beskatning kun skal gælde for fremtidige koncessioner. To skridt frem og et tilbage.

Derfor står vi tilbage med spørgsmålet om, hvorledes samfundet kan få en større andel af værdierne, som hentes op gennem de eksisterende koncessionsaftaler; ikke mindst koncessionen fra 1962 (med rettelser i 1981) til A.P. Møller og partnere i DUC, Texaco og Shell, som udgør broderparten med 61 pct. af DUC.

I sin rapport til regeringen har Det Økonomiske Råd i december 1999 således følt anledning til at understrege, at det faktisk er det danske samfund – og ikke olieindustrien – som ejer værdierne nede under Nordsøens bund, og at det måske var på tide, at samfundet tilegner sig en større andel af de enorme værdier, der årligt hentes op.

Også Arbejdernes Erhvervsråd har i rapporter påpeget, at de vilkår, som samfundet har givet A.P. Møller, er helt ude af trit med det omfang, som olie- og gasproduktionen i dag har fået.

Baggrunden for disse meldinger skal ses i lyset af den aktuelle situation. Det går rigtig godt for olie- og gasselskaberne i Nordsøen. A. P. Møller og de to kompagnoner i DUC – Shell og Texaco – høster enorme fortjenester.

Denne succes er en kombination af tre forhold: De danske skatteregler er lempeligere end i Norge og Holland, olieprisen og dollarkursen topper, og det samme gør produktionen, der for længst har oversteget ikke alene det danske olie- og gasforbrug, men nu er så stor, at den udgør langt mere end hele det danske energiforbrug. Danmark er blevet nettoeksportør af energi.

Det Økonomiske Råd skrev i december 1999 til regeringen, at DUC-selskabernes fortjeneste ligger et pænt stykke over fortjenesten i den almindelige danske industri. I Energistyrelsens rapport fra maj 2000 om de danske Nordsøaktiviteter kan læses, at afkastet de seneste år for olieindustrien nærmer sig 18 pct. mod et normalniveau for industrien generelt på omkring 10 pct. Set over en årrække kan aflæses et niveau, som ligger på omkring 50 pct. større afkast end fortjenesten i den almindelige danske industri. Med de milliardbeløb, der omsættes for i Nordsøbranchen, er det endog meget store beløb, vi her ser i egentlig overprofit.

Enhedslisten har med en række spørgsmål til regeringen gennem længere tid søgt at afdække en række aspekter omkring den danske olie- og gasproduktion, herunder de økonomiske aspekter såvel for olieselskaberne som for samfundet.

I miljø- og energiministerens besvarelse af 3. maj 2001 af spørgsmål S 2533 er foretaget en opgørelse over såvel statens som olieselskabernes økonomi. I besvarelsen er forudsat en oliepris på 28,36 US \$ pr. tønde i 2000 og 25 US \$ pr. tønde for efterfølgende år.

Herunder vises i tre tabeller et uddrag fra besvarelsen.